Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Рух виборчий.

Руский так званий независимий комітет виборчий відбув — як доносить „Діло" — онгди по полудни засіданє, в котрім взяли участь також члени з провінциї. На сім засіданю обговорено ситуацию і кандидатури в кождім повіті всхідної Галичини. Деякі кандидатури комітет затвердив — именно з тих повітів, звідки вже одержав від повітових комітетів або мужів довіря прошеня о затвердженє і оголошенє кандидатів, а именно затвердив:

На округ виборчий Городок — Дениса Герасимовича, ц. к. радника судового в Янові;

на округ виборчий Коломию — дра Теофіля Окуневского, адвоката в Городенці;

на округ виборчий Перемишль — Стефана Новаковского, господаря в Торках;

на округ виборчий Рогатин — о. Йосифа Макогоньского, декана в Липици;

на округ виборчий Станїславів — Йосифа Гурика, господаря в Угринові.

на округ виборчий Львів — Василя Нагірного, архітекта у Львові;

на округ виборчий Жидачів — дра Евгенія Олесницкого, адвоката в Стрию;

на округ виборчий Жовків — дра Михайла Короля, адвоката в Жовкві.

Руский повітовий комітет виборчий в Чорткові запрошує Вп. виборців на збір в день 19-го с. м. до Чорткова.

Руский повітовий комітет виборчий в Бібрці запрошує всїх виборців тутешного повіта на суботу на день 21-го с. м. до Бібрки. Місце збору: дяківка коло церкви. — З уваги, що ходить о остаточне поставленє кандидата і обчисленє своїх сил, просимо дуже, щоби всї виборці, котрим дорога честь свого народу, явились на той день в Бібрці.

Товмацкий руский комітет виборчий пригадує, що дня 18-го с. м. відбуде ся збір виборців в Товмачи в сали ради повітової.

З Борщівского доносять до „Діла": Средоточний комітет виборчий в Борщеві скликує на день 21 вересня. с. р. (в суботу по Рождестві Пресьв. Богородиці) на годину 1 по полудни до Борщева віче передвиборче в цїли наради над предстоячими виборами, на котре виборців і прочих горожан політичного повіту борщівского до численної співучасти запрошує.

Порядок дневний: 1) Ситуация політично економічна і задача посла. 2) Поставленє кандидата на посла до Сойму. 3) Внесеня участників.

Взиваємо всїх Честних Селян, Міщан і Інтелїґенцию повіта борщівского, щоби з огляду на велику важність хвилї на віче як найчисленнїйше зволили прибути.

Від средоточного комітету виборчого.

Борщів в вересни 1895.

Др. Михайло Дорундяк. О. Михаил Ґулла. Єроним Калитовский. Др. Роман Яросевич. О. Омелян Глїбовицкий. Никола Маруха. Грипько Бойчук. Іван Костюк. Іван Городиский. Никола Чернеґа. Теодор Василенко. Василь Марущак. Теодор Кинар. Іосиф Свідзиньский. Іосиф Шарковский.

В Скалатщинї виринули против кандидатури ґр. Козебродского дві селяньскі кандидатури: Криворучки з Гриманова (Поляка) і Федька Щура з Підволочиск (Русина). Дня 9 с. м. відбуло ся в Грималові перше віче, на котрім ухвалено старатись, щоби з двох кандидатів один уступив; мабуть уступить Криворучка.

Gaz. Narod. каже: В богородчаньскім повіті ситуация доси не вияснена; то лиш певна річ, що дотеперішний посол Барабаш не має ніяких шанс. Кандидує радикальний Русин (але не радикал — *Ред. Народ. Часоп.)* п. Кульчицкий.

Та-ж сама ґазета доносить: В калускім шанси маршалка Коморницкого слабі; наймовірнїйше вийде руский кандидат, о. Николай Рожаньский. (Доси ще ніякий з руских комітетів сеї кандидатури не затвердив, як взагалї зі сторони всїляких головних комітетів не затверджено на сей повіт ніякої кандидатури. Там стоять як давнїйше так і тепер чотири кандидатури против себе: маршалка Коморницкого, п. Романчука, нотаря Бачиньского і о. Рожаньского. — Ред. Народ. Часоп.).

До Gaz. Narod. доносять зі Збаража, що п. Тадей Федорович зрік ся своєї кандидатури з менших посїлостий збараского округа.

З Бучача пишуть до Gaz. Narod. під датою 15 с. м.: Нинї відбули ся тут передвиборчі збори, на котрі прибуло кільканайцять виборців з міста і сто кількадесять селян з повіта. Кандидат центрального комітету, п. Артур Цїлецкий складав на зборах своє політичне віроісповіданє, а відповідаючи на інтерпеляциї,

---

2)

ОЖЕЛЕДЦІ.

(Дальше).

Вже повисше була бесїда, що ожеледцї посувають ся чим раз дальше і представляють нїби струю леду, котрий пливе. Що ожеледцї сунуть ся дїйстно чим раз дальше, звістно було вже давно і з того мабуть пішла приповідка швайцарска, що „ожеледцї ростуть як капуста"; случайні пригоди і докладні розслїди потвердили то. В новійших часах дала нам на то добрий доказ „сірачина" італїяньского мінїстра фінансів Перацці'ого, а річ була така:

Дня 26 серпня 1892 р. вибрало ся було кількох панів з Вальтурнанке в Італїї на вершок гори Монте Роза, званий Парот. А треба знати, що гору Монте Роза, котра лежить в Альпах вкривають також великі ожеледцї. Коли розступила ся трохи мрака, що цїлий день вкривала гору, побачили они, що межи ожеледцями Сесія а Вівь лежить порозкидана якась одїж. Їх проводир Анзернїче думаючи, що знайде тїло якогось погибшого подорожного або може якогось пачкаря, почав перешукувати то місце і нараз з поміж леду видобув якийсь сїраковий жакет, — славну сірачину Перацці'ого. А то таке стало ся було з тим жакетом: Ще в серпню 1876 р. вибрав ся був давнїйший італїяньский мінїстер фінансів Перацці на той вершок гори, де єсть ожеледець Сесія. Там захопив єго сніговий осуг (лявіна) і кинув ним в ожеледцевий жолоб. Але єго проводирови Ґульельміна удало ся виратувати єго, а коли єго звідтам зводив, загубив сірачину, котру Перацці здоймив з себе і дав єму нести. Сірачина упала в розколину в ожеледци і там лишила ся. Через 16 лїт сунула ся она з ожеледцем в долину і за той час зробила 1.600 метрів дороги, значить ся сунула ся що року о 100 метрів дальше. В бічній кишени тої сірачини знайдено візитову карту Перацці'ого, дальновид і топоґрафічну карту гори Монте Роза. О тім знаходї дали зараз телеґрафічно знати Перацці'ому, а той приїхав і відобрав собі свої річи, котрі, розуміє ся, стались єму тепер дорогою памяткою.

То не перший раз вандрували так в долину загублені або полишені на ожеледци річи. Французский учений Сосір підчас своїх розслїдів на горі Монблянк в 1788 р. лишив був на ожеледци, званім „ледове море" (Mer de Glace) драбину, котрої останки знайдено в 1832 р. значно нисше; она сунула ся з ожеледцем річно по 114 метрів або по 321 мілїметрів на день. В р. 1845 знайшов Жіль Мартен куснї з тої драбини ще о 370 метрів нисше, значить ся, ожеледець від 1832 до 1845 р. сунув ся вже далеко поволїйше, як перед тим. В 1846 р. показалась була на кінци ожеледця Талєфр торба якогось туриста, котру десять лїт перед тим загубив був єго проводир значно повисше, коли упав був в якусь розколину, а з того можна було обчислити, що лїд сунув ся річно по 131 метрів або по 359 мілїметрів на день, що значить, по півтора центіметра на годину. Бували й такі случаї, що тїла людий, котрі упали де в розколину ожеледця і там погибли, в кільканайцять лїт зсунули ся з ожеледцем на долину. Найбільше звістна того рода катастрофа єсть та, яка приключила ся дня 20 серпня 1820 р. на горі Монтблянк. Росийский природослїдник др. Гамель, двох анґлїйских учених і богато проводирів та двигарів, вибрали ся були на ту гору. Недалеко від самого вершка гори почав був сунути ся по леду сніг, що лежав на вершку і збив ся у великій осуг, котрий повалив трох людий і кинув ними на ожеледець. В 41 лїт пізнїйше найдено на долїшнім кінци ожеледця Босон одїж погибших і зелений вельон дра Гамеля, котрим він заслонював ся, щоби єго не разило в очи яскраве сьвітло від ожеледця. Жиючі ще тогди проводирі пізнали одїж. В рік пізнїйше найдено ще людску руку і другі кости.

Річ очевидна, що із таких случайних пригод не можна докладно обчислити, з якою скоростию суне ся ожеледець і чи він лиш суне ся, чи дїйстно пливе; для того придумано до того всїлякі способи. Насамперед мірено з берега ожеледця якісь предмети, що стояли на серединї ожеледця, о скілько они посувають ся наперед. Сей спосіб показав ся недогідний, бо

припік старати ся о примусову асекурацію від огню і рівномірного розділу тягарів межи двір а громаду. Прирік також старати ся о то, щоби кожде з 30 більших міст галицких вибирало посла безпосередно, а не з куриї меншої посїлости і підпирати в данім случаю отворене суду окружного в Бучачи. — Відтак промавляв селянин Сова з Бариша по польски а селянин Городский з Коростятина по руски, накликуючи до згоди межи Поляками і Русинами до покиненя недовіря селянина до пана, особливо же, коли він так добрим чоловіком як п. Цїлецкий, котрого вибір горячо припоручав. Збори ухвалили вкінци одноголосно підпирати кандидатуру п. Цїлецкого, котрого вибір есть певний.

З бродского повіта доносять до „Галичанина“: Дня 2 (14) с. м. відбули ся збори виборців в Залізцях бродского повіта. То були перші, від коли Залізцї, наради селян, котрі в сїй закутинї о нїяких зборах нїколи не чували. Були присутні лиш самі селяни і їх мандати. По кандидатскій бесїдї п. Йосифа Мончаловского, редактора зі Львова, селяни на предложене В. Черняка з Чехів приняли его кандидатуру і відходячи пожелали ему успіха.

В „Галичанинї“ стрічаємо слідуюче оповіщене: В Рудках відбуде ся 5 (17) с. м. о 2-ій годині по полудни в домі Головачевского збір виборців після слідуючої проґрами: 1) Відкрите збору предсїдателем комітету; 2) пояснене значіня сойму і виборів; 3) обговорене принципів, якими повинен руководити ся селяньский посол; 4) представлене кандидата; 5) внесеня участників. — Повітовий виборчий комітет.

Допись.

З Яворівщини.

(Відновлене церкви в Яжові старім.)

Старенька наша сьв. церковця побудована в роцї 1638, отже вже перед 257 лїтами, хилила ся до упадку. Ми парохіяни не дали упасти сїй так дорогій памятці, що її і Турки нїчого не вдіяли, бо лише лишили слїди, від топорів, що й доси на полудневих дверех вибиті, а её не звалили. Ми в тім церковци сего року верх розібрали, новий побудували, а що була за мала в середині, а народу за той час прибільшило ся, то ми прибудували два крила від полудня і півночи, так що тепер буде вигідна.

Але перед розпочатєм дїла удали ми ся з просьбою насамперед до Господа Бога з богослуженєм, потім до Преосьвященого Владики в Перемишли о позволене благословене закладаня підлог під каплиці, а потім благословеня одної бічнеї каплиці, аби богослуженє не було перерване, а вкінци просили ми Преосьвященого Владику о перенесене храмового дня, в Преподобної Матери Параскевії дня 14 жовтня руского, (бо в той день ярмарок в місточку Яворові, нарід ішов на торг а церков була пуста в свій празник) на день Пресьвятої Діви „Покров“ 1 жовтня (руского) а заразом щоби нам Преосьвящений виєднав на той день у Сьвятїйшого престола в Римі відпуст. Преосьвящений ласкаво прихилив ся до наших просьб.

І ось одержали ми грамоту від Високо преп. Ординаріяту в Перемишли з дня 12 вересня 1895, ч. 4711, а в тій грамоті залучений декрет від Сьвятїйшої Столиці з дня 5 вересня 1895, ч. 4343, удїленя відпусту по всї часи для нашої церкви в день Покрова Пресьв. Богородиці.

Не треба й казати, яка для нас настала утїха. Отже з тою новиною дїлимо ся зі всїми, котрі хотять з того відпусту користати. Сего року в день 1 руского жовтня в день Покрова Пресьв. Богородиці розпочинаємо той перший відпуст. Просимо всїх доохрестних в Христї Братів, Сестер прибути до нас; можуть ще і в переддень прибути, приміщеня знайдуть у нас, бо то село. Можуть прибути не лиш Русини, але й Поляки; ми постараємо ся о отців духовних, як руских так і латиньских, щоби могли всї Братя і Сестри в Христї, осолодити ся Найсьвятїйшими Тайнами. Ми не рівнимо ся з нїким, бо знаємо що один Бог, єдина віра, єдино крещене. Отже ще раз просимо, не занедбуйте спасеня душевного. — *Симеон Цїпивко*, член комітету церковного.

З руских товариств.

На засїданю головного виділу тов. „Просьвіти“ в 10 н. ст. вересня полагоджено поміж иншими слїдуючі важнїйші справи:

1) Принято до відомости, що канцелярия вже випечатала книжочку „Про катастер“ та „II-гу часть кобзаря Шевченка“;

2) Рішено печатати працю п. Федоровича „О ветеринариї“ в роцї слїдуючім і винадгородити єї премією імени Стефана Дубравского;

3) Принято до відомости справоздане зі зборів філії в Камінцї струмиловій з дня 13 липня 1895.

4) Принято до відомости, що філія в Самборі прислала 4 зр. на стипендию імени бл. п. Омеляна Огоновского;

5) Рішено фірмі „Єлень і Юшиньский“ вислати по одному примірникови всїх видавництв на оказ; і

6) Висказано подяку п. Михайлу Спожарскому за поміч при перепровадженю товариства до нової хати.

Перегляд полїтичний.

Після Fremdenblatt-у і N. fr. Presse новий кабінет уконституує ся імовірно дня 2-ого жовтня, а Рада державна має бути скликана на 20 жовтня. Яко проґраму ґр. Бадені'ого уважають: нову реформу виборчу, реформу податкову і угоду з Угорщиною, котра уважає ся за конечність державну. Новий кабінет зверне ся до умірених партий, а супротив скрайних і радикальних партий, коли буде потреба, виступить з цїлою рішучостию. Наслїдником ґр. Бадені'ого на посадї намістника, має бути маршалок краєвий кн. Санґушко.

Комунікат сполученої нїмецкої лївиці подає до відомости, що старшина сеї партиї обговорювала кілька разів теперішну ситуацию полїтичну, яка настала через утворене нового кабінету без впливу партий парляментарних. Позапарляментарний характер десиґнованого кабінету дає можність всесторонного независимого становища. Щоби зазначити то становище партиї, постановила старшина зараз по іменованю нового кабінету скликати конференцию партиї.

З Берлина доносять до Presse: У високих кругах войскових ходить чутка, що з нагоди гостини Є. Вел. Цїсаря австрийского на маневрах під Щетином виринула гадка, щоби

зроблено спостереженя, що ожеледець суне ся серединою сильнїйше як боками. Відтак вбивано в ожеледець рядами палї; і сей способ показав ся недогідним. Від 1874 р. роблять ся дуже докладні поміри на ожеледци Рона, котрий зі всїх знаних в Альпах ожеледців есть найправильнїйший; він есть на 10 кільометрів довгий, в горішнїй части дуже широкий і розпук ся по серединї а долїшна его часть суне ся майже зовсїм по земли. Отже в чотирох місцях того ожеледця уставлено впоперек камінцї рядом один за другим а в кождім рядї від 20 до 30 метрів більші каменї з витесаними на них числами. В горішнім рядї під самою передолиною з зернистим ледом, отже там де починає ся ожеледець, було 53 більших каменїв, значить ся, ожеледець був там на 1100 метрів широкий; всї ті каменї помальовано на червоно. В другім рядї, по серединї горішної части ожеледця уставлено 51 каменїв помальованих на жовто; третий ряд з 27 зелено помальованими каменями уставлено зараз коло того місця, де ожеледець в самій половинї перепук ся, а четвертий ряд, 25 на чорно помальованих каменїв уставлено на самім кінци ожеледця. Тепер роблять що року поміри на тім ожеледци і записують докладно, які настають на нім зміни.

Не будемо тут близше розводити ся над тими помірами; скажемо лиш коротко, що пересїчна скорість, з якою посувають ся ожеледцї, есть 100 метрів на рік. Найбільша, доси звістна скорість ожеледця показала ся на ожеледци „ледове море“ на горі Монблянк; там спостережено, що великий камінь на ожеледци від 1846 до 1850 р. посував ся що року о 250 метрів дальше, отже робив на день 68 центіметрів. Подібну велику скорість спостережено також на ожеледци Ари. Там казав швайцарский природослідник Гуґі виставити в 1827 р. на серединї ожеледця колибу з каміня, а в 1830 р. побачив, що она посунула ся за той час о 100 метрів дальше в долину. Француский учений Аґасі знайшов єї в 1836 р. вже о 714 метрів, а в 1840 р. навіть о 1428 метрів дальше, як она первістно стояла. Виходить з того, що той ожеледець з колибою не сунув ся однаково, бо в першім часї робив на рік 33, в другім 102, а в третім 178 метрів на рік.

Далеко скорше посувають ся ожеледцї на далекій півночи. Там, як н. пр. на островах Шпіцберґен, на Ґренляндиї, вкривають они грубою верствою леду цїлу землю і сунуть ся до побережа. Де береги гористі, спиняють їх і лиш місцями долини дають їм вільний приступ, сунуть ся они з незвичайною силою і дуже борзо аж до моря. Ожеледець, що лежить межи Христіянсгаб а Якобсгави на Ґренляндиї, робить на день 14 до 20 кільометрів.

Ожеледцї посувають ся постійно але неоднаково; оден і то само місце то посуває ся наперед, то іде відтак назад, то підносить ся в гору, то спадає і здає ся, як коли-б в ледї робив ся вир так само як у водї. Причиною всїх тих змін есть неоднакова теплота в день а в ночи, в лїтї і в зимі. Найповолїйше посувають ся ожеледцї в зимі, в лїтї скорше, але найскорше на весну, коли снїг топить ся. Також не на кождім місци суне ся ожеледець однаково; середина его посуває ся далеко скорше, як береги. Там де ожеледець виходить зпід зернистого леду, значить ся, де есть его початок, там суне ся він далеко скорше, як при самім кінци. На ожеледци Рони спостережено, що червоний камінь, котрий від берега був віддалений на 20 метрів, посунув ся за шість лїт о 55 метрів, а камінь, що лежав на серединї, посунув ся в тім самім часї о 623 метрів дальше, як первістно стояв. Виходить з того, що ожеледцї сунуть ся самою серединою далеко скорше як берегами. Причина тому та, що лїд берегами тре ся сильнїйше об скали і через то спиняє ся в своїм ходї.

Дальші спостереженя показали, що ожеледцї заєдно топлять ся і то в цїлій своїй довготї, не лиш на самім кінци, котрий зсуває ся з гори вже в теплїйше місце. Причини, що ожеледцї топлять ся, суть всїлякі: насамперед теплота сонця, котра за дня і лїтом безпосередно дїлає, відтак теплота воздуха, котрий лїтом есть завсїгди теплїйший як ожеледець, а наконець і теплі вітри. Теплий воздух дїлає на ожеледець зі всїх сторін, бо він добирає ся до него й попід спід, особливо там, де на кінци ожеледця есть сподом великий отвір або т. зв. ворота. Давнїйше був погляд, а ще й нинї гірскі жителї в Альпах суть того переконаня, що ожеледець викидає на верх із себе все, що до него дістане ся. А то причина тому лиш та, що ожеледець топить ся. Коли на горішнім его кінци щось на него упаде, то поринає звичайно у верхнім снїгу і суне ся з ожеледцем дальше. Чим більше ожеледець з тим предметом суне ся дальше і чим більше топить ся, то затоплений в нім предмет показує ся з него тим більше. Розуміє ся, що й дотичні предмети мають вплив на топлене ся ожеледця. Більші предмети заслонюють его від сонця і держать холод; лїд довкола них топить ся, а під ними остає ся, а тогди здає ся, як коли-б ті предмети на ожеледци підносили ся в гору. Тим способом творять ся на ожеледцях т. зв. столи. На ожеледци Рони н. пр. лежав величезний камінь; лїд доокола него стопив ся, а остав ся лиш під ним і виглядало так, як коли-б хтось з леду зробив стовп і поклав на нім величезний камінь. Тим то й поясняє ся, длячого — як то жителї в Альпах кажуть — ожеледець чистить ся і не приймає в себе нїчого лиш викидає назад на верх. Противно дїє ся

в слідуючім році відбули ся спільні вправи войскових корпусів австрийских і німецких.

Новинки.

Львів дня 17 вересня 1895.

— **Іменованя.** Є. Вел. Цісар іменував надзвичайного професора дра Стан. Гломбиньского звичайним професором економії політичної в львівскім університеті. — П. Управитель Міністерства судівництва іменував радника і начальника суду в Заболотові Адольфа Сіховера радником краевого суду при окружнім суді в Коломиї. — Ц. к. Дирекция почт і телеграфів у Львові поручила управу уряду почтового в Дембици на двірци почтовому офіцияльови Володимирови Добровольскому зі Львова.

— **Перенесеня.** П. Управитель Міністерства судівництва переніс радника краевого суду Едм. Кольба з Коломиї до краевого суду у Львові.

— **З перемискої епархії.** Презенту одержали: На Кропивник новий, дек. дрогобицкого, о. Володим. Коростеньский, а на Ольшаницю, дек. яворівского, о. Володим. Левицкий.

— **Вечер з танцями** на дохід бурси ім. сьв. О. Николая в Перемишли, відбуде ся ві второк дня 1-го жовтня с. р. в сали міскій міста Перемишля. Початок точно о годині 8 ій вечером. Вступ не обмежаючи жертволюбивости: від особи 1 зр. 50 кр., для родин з 3 осіб 4 зр., з 4 осіб 5 зр. Добровільні жертви просить виділ згаданої бурси, котрий займае ся устроенем сего вечера, пересилати на руки предсідателя товариства, п. Григория Цеглиньского, директора гімназиї рускої в Перемишли.

— **Холера.** Дня 14 і 15 вересня занедужало на холеру в Тернополи пять осіб, виздоровили дві особи, не умер ніхто, а в лїченю остае вісїм осіб. — В Буцневі, тернопільского повіта, занедужала одна особа і остае в лїченю, а так само в Березовици, тогож повіта, есть під доглядом лїкаря одна дитина. — В Збаражи занедужала одна особа на холеру.

— **Розбійниче убийство.** Онегди подали ми вістку про убите візника Венямина Сеґаля якимсь вояком. Після урядового донесеня, яке одержала львівска Дирекция полиції, справа так представляе ся: В середу дня 11 с. м. около 6-ої години з полудня прийшов до фіякрів стоячих коло театральної каварні при площи Голуховских якийсь вояк, жид і замовив візника Венямина Сеґаля, старого вже чоловіка, до їзди в охрестність Винник, щоби привезти звідтам до Львова якогось поручника. По годинї 8-ій вечером виїхали оба зі Львова, а за Личаківскою рогаткою намовив вояк візника, аби не їхав гостинцем до Винник, лише бічною дорогою через ліс, бо може на тій дорозі стрітять згаданого поручника. Сеґаль згодив ся на предложене вояка і поїхав лісом. Минувши ліс, переночували в коршмі в Гаях. Дня 12 с. м. вже перед 4-ою годиною рано збудив вояк Сеґаля, погостив его горівкою і молоком і оба пустили ся в дальшу дорогу до Курович. Около полудня того самого дня один селянин, ідучи полем між Печенїєю а Куровичами найшов о 2 кільометри від дороги непритомного Сеґаля, з головою в страшний спосіб покалїченою, а коло него новий молоток і 20 кр. Сеґаль був так ослаблений, що лише з трудом міг сказати селянинови, що побив его вояк і забрав коні з повозом. Повідомлено зараз жандармерию в Куровичах і суд в Глинянах, але комісия не могла вже від Сеґаля нїчого довідати ся і він перевезений до львівского шпиталя помер тут в суботу пополудня, не прийшовши до притомности. Всьо вказувало на те, що убийник по виїзді з Гаїв ударив несподївано Сеґаля молотком в голову, а заголомшивши его, з'їхав з дороги на місце, де найдено Сеґаля і тут хотів его добити; відтак забрав Сеґальови готівку в квоті 20 зр., сину шапку візницку і повіз разом з кіньми. По довершеню убийства вернув тою самою дорогою на гостинець і поїхав дальше, бо ще рано переїхав через рогачку в Куровичах, а пізнїйше мали его бачити в Перемишлянах. В кінци, коли жандармерия стала слідити, викрила що убийником був вояк 15-ого полку піхоти, Салямон Ашкіназ зі Збаража і передвчера удало ся її арештувати его в тімже місті. Зрабований повіз покинув убийник на поли коло Озірної, затерши на нїм ч. 211, щоби утруднити слїдство, відтак продав коні в Тернополи за 35 зр. і купив собі за ті гроші цивільне одїнє. — Арештований признав ся до вини і заявив, що лише длятого згодив візника і вивабив его поза Львів, щоби его убити і ограбити, бо не мав гроший купити собі цивільний одяг, а встидав ся вертати до дому в войсковім мундурі.

— **Розбите вертгаймівскої каси.** Львівскі злодії довершили такої штуки, що можуть рівняти ся з найзручнїйшими міжнародними злочинцями. Именно при ул. Валовій ч. 8, де есть гостинниця Ґарфункля до пізна отворена, находить ся підручний магазин головної львівскої трафіки. До магазину входить ся з сїний вузким заслоненим переходом коло сходів. Отже в часї між суботою вечером а понедїлком рано добули ся до того магазину злодії і розбили там тяжку зелїзну вертгаймівску касу та забрали з неї 200 зр. готівкою і золотий годинник. Акцию кредитового банку на 1000 корон і дві кредитові акциї по 100 корон, викинули злочинцї на землю. Злодії перевертїли двері каси від переду сталевим сверликом, а відтак порозбивали долотами і зелїзними прутами двері та замок до крихти і дібрали ся до середини. Знатоки кажуть, що так розбити касу могли лише люди добре обзнакомлені з устроенем кас і вправні в слюсарскім званю.

— **Огні.** В громаді Комарівка, бережаньского повіта, знищив огонь 14 селяньских загород. Шкода около 10.000 зр. була в третій части обезпечена. — В нїмецкій кольонії Гардтфельд, городецкого повіта погоріло 11 господарств тамошних заможнїйших кольоністів. Шкода виносить около 40.000 зр. і була в четвертій части обезпечена. — Дня 12 с. м. вибух огонь в Ракобовтах, каменецкого повіта, і знищив 41 селяньских загород. Огонь займив ся в загороді Яська Лося. Шкода 29.000 зр., була лиш в части обезпечена.

— **Відкрите великих золотих покладів** завдячують люди майже все чистому припадкови. В році 1857 шукав убогий чоловік своїх ослів і наткнув ся при тій нагоді на поклади золота в Ґіяні, за котрими дармо глядав Вальтер Ралеґ. Поклади золота в Новій Шкотиї відкрив 1861 року один чоловік, котрий задержав ся над потоком, аби напити ся води. Він побачив між рінею кусник золота; став дальше шукати і показало ся, що надибав поклад. Копальні золота в Північній Каролині в Америці, відкрив одного дня хлопець, що пішов до ріки купати ся. Він піткнув ся на якімсь жовтім камени. Коли камени ліпше придивили ся, показало ся, що то була груда золота, 25 фунтів ваги. В Каліфорнії, славній з богатства золота на цїлий сьвіт, відкрив его якийсь Джемс Маршаль, коли копав в огороді цебулю. Він побачив на рискали між глиною жовтий порошок, в котрім відтак пізнав золото. Славні колись ірляндскі копальні золота в Віклъов відкрив случайно чоловік, що для розривки пішов ловити рибу до ріки. Двайцять літ добував з ріки золотий пісок, не сказавши о тім нікому. По тім часї оженив ся з молодою бідною дївчиною і відкрив її свою тайну. Але жінка гадала собі, що чоловік одурів і розповіла о своїм ніби нещастю всім приятелькам. За два місяцї, як люди кинули ся й собі до ріки шукати золота, добули его на суму 150.000 зр.

— **Померли:** Дмитро Чижевич, півець церковний в Лежайску, 26-го серпня в 78-ім році житя.

Телеграми.

Відень 17 вересня. Нотар з Ходорова Паславский перенесений до Підгаець, а нотар Сухаєв з Підбужа до Ходорова. — Дотепершний посол в Білграді Темель пішов в пенсию; на его місце іменований посол з Тегерану Шісль. Ґр. Віденбрук іменований послом для Хіни, Япану і Сияму.

Будапешт 17 вересня. Всїх Румунів засуджених в процесї о звістне меморандум випущено на волю.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

з малими предметами, як грудки землї, зерна піску, листя, стебла і т. д; они огрівають ся скорше і лекше від сонця, але і лекше віддають свое тепло, лід під ними топить ся, а они западають в ямки, котрі під ними роблять ся. Від того виглядають ожеледцї зверха як би порепані і бувають дуже брудні, тим бруднїйші, чим дальша пора року; найбруднїйші бувають в осени.

Вода, яка творить ся при топленю ожеледця спливае тонесенькими в нїм як волоски шпарками або більшими розколинами на спід під ожеледець і випливае звідтам яко потік. Де води бувае богато, то не лиш що при кінци ожеледця роблять ся т. зв. ворота, але иноді й велика печера. В однім случаю переконано ся, що в споді вздовж цїлого ожеледця була печера. Перед кількайцяти роками упав був якийсь чоловік в Ґріндельвальд в розколину тамошного ожеледця. Він упав був 120 метрів глубоко, але хоч зломив собі руку, все-таки був ще при памяти, коли дістав ся на сам спід ожеледця. Страшно стало ему, коли погадав собі, що прийде ся ему загибати у тій ледовій вязници. Він знайшов ся в потоці, що плив в печері під ожеледцем; долї потоком не міг знайти виходу, бо печера була там вже дуже низька, але коли пустив ся горі потоком, де печера ставала чим раз більша, то наконець по довшім часї вийшов знову на сьвіт аж під вершком гори Веттергорн.

В ожеледцях творять ся дуже часто розколини, по найбільшій части поперечні. Они бувають иноді навіть дуже глубокі, глубші як на 250 метрів і творять ся там, де ожеледець в своїй дорозї мусить нагло спадати в долину. Коли творить ся така розколина, то настае сильний лоскіт і лїд пукае, хоч в споді ще держить ся. В таких місцях, де, коли-б то була ріка, мусїла би творити водоспад, настають т. зв. ломи, в ожеледци творить ся множество розколин і цїла маса леду порозпадае ся на величезні брили всїлякого виду. Поздовжні розколини творять ся там, де ожеледець переходить з вузшого місця в ширше. Але мимо того, що ожеледець десь на своїй дорозї поколе ся і порозпадае ся, він опісля знову злїпить ся і стае цїлий; поодинокі его части примерзають до себе і розколини замерзають.

З того всего, що тут сказано, виходить, що ожеледцї не сунуть ся лиш звичайним способом по похилій земли; они пливуть як би ріки, хоч вагота леду есть тою силою, що їх порушае. Як на ріці похват води есть середино сильнїйший, а боками слабший, так і ожеледець порушае ся серединою сильнїйше як боками; де він вузший а більше спадистий, попорушае ся сильнїйше як там де ширший і менше спадистий. Але хоч лїд ожеледця не есть зовсїм і безвзглядно твердий і крихкий, то все-таки того ще замало, щоби він міг порушати ся і знову зсїпляти ся, коли розколе ся; мусить тому бути якась инша причина. Тою причиною есть то саме з'явище, яке бачимо, коли на весну в теплий день з мягкого снїгу робимо кульки. Снїг стиснений в жмени топить ся, але скоро перестанемо тиснути, кулька мерзне і твердне. В ледї на ожеледци в ріжних місцях бувае вляке тиснене; де оно дуже велике, там лїд топить ся і в него виступае вода, котра тоненькими як волоски шпарками спливае в місце, де есть менше тиснене і там мерзне. Горішна маса леду стае тогди менша. То тиснене леду удержуе ожеледець вічно в руху, а притім і заедно его посувае.

(Конець буде.)

ІНСЕРАТИ.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.